

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculum disciplinar

F.02.O.016 Pedagogia muzicală

Specialitatea:

11220 Educația timpurie

Calificarea:

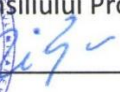
Conducător muzical

Aprobat:

la sedința Consiliului Profesorat al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

 Tatiana Vișniovaia

Autor:

Revenco Mariana grad didactic doi, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Recenzent:

Arbuz Irina grad didactic II, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Sugestii metodologice	10
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	13
XI. Resursele didactice recomandate elevilor	13

I. Preliminarii

Curriculumul elaborat la specialitatea educația timpurie constituie un document de politică educațională care reflectă concepția pedagogică de pregătire a tânărului specialist. Rolul acestui document este de a orienta cadrele didactice în proiectarea, organizarea și realizarea activităților educaționale din perspectiva unei noi viziuni pedagogice în obținerea creditelor profesionale, cât și respectarea noului plan de învățământ. Modernizarea curriculumului reprezintă o etapă firească a procesului de dezvoltare curriculară componentă centrală a reformei învățământului național. Esența Curriculumului bazat pe competențe și obținerea de credite profesionale nu neagă teoria obiectivelor, ci vine să intensifice și să extindă nivelul de cunoaștere.

Alegerea conținuturilor s-a efectuat în conformitate cu noul plan de învățământ, cu competențele profesionale ale cadrului didactic, competențele specifice, cât și specificul pregătirii viitoarelor cadre didactice din domeniul educației timpurii necesare economiei naționale.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs pedagogie muzicală la specialitatea „Educație timpurie” se predă în anul I semestrul II și constituie una din disciplinele fundamentale în pregătirea cadrelor didactice pentru instituțiile preșcolare. Este orientat la formarea unui specialist apt să răspundă cerințelor actuale ale învățământului preșcolar.

Concepția didactică a disciplinei este una modernă, axată pe formarea de competențe, în primul rând, pe competențe cheie transversale fixate întreg sistemului de învățământ din Republica Moldova.

Ea este orientată la formarea unui specialist apt să răspundă exigențelor actuale ale învățământului, formarea la elevi a atitudinii pozitive față de profesia aleasă, a unor modalități și tehnici de învățare, a abilităților creative, a unei culturi de comunicare pedagogică eficientă, a capacităților de muncă intelectuală independentă, cunoașterea profilului dezvoltării copilului de vârstă preșcolară, formarea abilităților de organizare a procesului educațional, formarea deprinderilor de investigare pedagogică.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele specifice disciplinei derivă din idealul educațional, competențele-transversale care prevăd un grad înalt de generalitate și se definesc ca finalități de învățământ.

UC1. Integrarea importanței studierii Pedagogiei, ca fundament al pregătirii teoretice și practice pentru profesia de cadrul didactic;

UC2. Identificarea bazelor teoretice și metodologice ale sistemului de științe ale educației;

UC3. Cunoașterea caracteristicilor procesului educațional în retrospectivă istorică;

UC4. Reproducerea conceptelor cheie, definițiile, noțiunile de bază ale științei pedagogice;

UC5. Orientarea în profesie și realizarea carierei în domeniul educațional.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
II	60	15	15	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Pedagogia - știință a educației	
UC1.1 Definirea noțiunii de educație. Determinarea structurii activității educaționale esenței formelor educației.	1.1 Pedagogia-știință și artă a educației, geneza și constituirea pedagogiei ca știință.
UC1.2 Determinarea obiectului de studiu, însușirea etapelor de constituire a pedagogiei. Elaborarea obiectivelor pedagogice.	1.2 Evoluția pedagogiei ca știință. Pedagogia în ansamblul științelor. 1.3 Noțiuni de educație. Educația ca fenomen, acțiune, relație și proces social. Fundamentele educației în societatea modernă. Originea educației. 1.4 Structura activității educaționale. Funcțiile și trăsăturile educației. Formele educației. Autoeducația.
2. Educabilitatea	
UC2.1 Definirea noțiunii de educabilitate. Argumentarea rolului decisiv al educației. Înțelegerea concepțiilor referitor la periodizarea vârstei.	2.1 Concept de educabilitate. Dezvoltarea și formarea personalității. Factorii dezvoltării personalității. Rolul decisiv al educației în formarea personalității. 2.2 Dezvoltarea stadială a personalității. Periodizări de vârstă și concepția pedagogică contemporană.
3. Organizarea instituțională și familială a educației.	
UC3.1 Determinarea rolului familiei în organizarea instituțională a educației.	3.1 Noțiuni de factor instituțional al educației. Medii educaționale, varietatea și corelația dintre ele. 3.2 Familia-mediul natural, primar în formarea personalității. Funcțiile familiei.

4. Sistemul de învățământ în Republica Moldova.	
UC4.1 Însușirea funcțiilor și trăsăturilor de caracter a sistemului de învățământ în RM. Înțelegerea esenței principiilor de creare a sistemului de învățământ. UC4.2 Argumentarea rolului instituției preșcolare în structura sistemului de învățământ. UC4.3 Definirea noțiunii de management. Cunoașterea esenței cadrului legislative în managementul instituției preșcolare.	4.1 Noțiune de sistem de învățământ, funcțiile, trăsăturile caracteristice, tendințe de dezvoltare. 4.2 Principiile de creare a sistemului de învățământ . Structura și verigile sistemului de învățământ. 4.3 Instituția preșcolară - mediu de stimulare a dezvoltării armonioase a copilului. 4.4 Managementul sistemului de învățământ. Principii, niveluri și funcții ale conducerii. Cadrul legislativ al managementului educațional în instituția preșcolară.
5. Didactica	
UC5.1 Ilustrarea didacticii ca știință, obiectului și problematicii didacticii. UC5.2 Explicarea procesul de învățământ ca relație predare-învățare-evaluare. UC5.3 Identificarea conținutului procesului de învățământ. UC5.4 Deducerea obiectivelor procesului de învățământ. UC5.5 Exemplificarea metodelor pedagogice. UC5.6 Explicarea modalităților și formelor de organizare a procesului de învățământ. UC5.7 Determinarea modalităților de evaluare utilizate în procesul de învățământ.	5.1 Didactica ca știință. Didactica muzicală. 5.2 Procesul de învățământ - obiect de studiu al didacticii. 5.3 Conținutul procesului de învățământ. 5.4 Obiectivele procesului de învățământ. 5.5 Legile, legitațiile și principiile instruirii. 5.6 Strategii didactice. Metodele și mijloace de învățare. 5.7 Modalități și forme de organizare a procesului de învățământ. 5.8 Evaluarea în procesul de învățământ.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1	Pedagogia - știință a educației	16	4	4	8
2	Educabilitatea	16	2	2	4
3	Organizarea instituțională și familială a educației	8	1	1	2
4	Sistemul de învățământ din Republica Moldova	20	3	3	10
5	Didactica		5	5	
	Total	60	15	15	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Pedagogia – știință a educației			
1.1 Noțiunea de pedagogie - știință a educației. Esența și evoluția pedagogiei.	Referat: „Esența pedagogie ca știință socială”.	Prezentarea și comentarea rezultatelor	Săptămâna 2
1.2 Esența, conținutul educației. Finalitățile educației. Funcțiile și formele ei.	Eseu: „Educația - știință a pedagogiei. Familia- mediu natural, primar în formarea personalității”.	Relatarea subiectului studiat.	Săptămâna 4
2. Educabilitatea			
2.1 Factorii dezvoltării personalității. Rolul eredității și mediului. Rolul decisiv al educației în formarea personalității.	Proiect în formă liberă: Rolul eredității, mediului și educației în formarea personalității.	Prezentarea proiectelor	Săptămâna 6
3. Organizarea instituțională și familială a educației			

3.1 Familia-mediu natural, primar în formarea personalității. Funcțiile familiei.Tipurile.Locul copilului în familie.Stiluri de educație.	Referat: Familia și rolul ei în formarea unei personalități de succes.	Prezentarea referatului.	Săptămâna 7
4. Sistemul de învățământ din Republica Moldova			
4.1 Noțiuni de sistem de învățământ, funcțiile, trăsăturile caracteristice, tendințe de dezvoltare	Eseu structurat Studierea literaturii de specialitate.	Prezengarea orală și scrisă	Săptămâna 8
4.2 Principiile de creare a sistemului de învățământ. Structura și verigile sistemului de învățământ.	Schema structurată la tema: Structura sistemului de învățământ din Republica Moldova	Prezentarea schemei	Săptămâna 9
4.3 Instituția preșcolară-mediu de stimulare a dezvoltării armonioase a copilului preșcolar.	Power point la tema: Sistemul de învățământ din Republica Moldova	Prezentarea la calculator	Săptămâna 10
4.4 Managementul sistemului de învățământ. Principii, niveluri și funcții ale conducerii. Cadrul legislativ al managementului educațional în instituția preșcolară.			
5. Didactica			
5.1 Didactica ca știință. Didactica muzicală.	Referat: „Didactica ca știință”.	Prezentarea orală și scrisă	Săptămâna 11
5.2 Procesul de învățământ - obiect de studiu al didacticii. Conținutul și obiectivele procesului de învățământ.	Harta conceptuală: Prezentarea și descrierea conținutului și obiectivelor procesului de învățământ.	Poster	Săptămâna 12
5.3 Metodele și mijloace de învățare. Modalități și forme de organizare a procesului de învățământ.	Proiect: Demonstrarea metodelor și mijloacelor de învățare.	Comunicare orală Prezentare	Săptămâna 13
5.4 Proiectarea - condiție a unei activități didactice reușite. Tipuri, conținutul și structura proiectării didactice.	Sarcini individuale: Proiectarea activității de educație muzicală prin prisma realizării competențelor tehnice și artistice.	Prezentarea și relatarea temei	Săptămâna 14

VIII. Lucrările practice recomandate

- Prezentări în Power Point, cu utilizarea de proiectoare multimedia
- Redactarea de diverse texte: eseuri, referate, compuneri
- Elaborări de scheme, tabele, diagrame
- Studii de caz

IX. Sugestii metodologice

Specificul componentei metodologice constă în caracterul preponderent interactiv al strategiilor didactice. Metodologia programei curriculare se caracterizează prin următoarele axiome:

- **Educația este centrată pe copii și nu pe materie**, aceasta urmând să îndeplinească sursa de atingere a competențelor specificate;
 - **Utilizarea metodelor active și a celor adecvate:** metoda învățării prin descoperirea dirijată (acceptând mai mult întrebările deschise), metoda de situații problematizate și, parțial, metoda experiențelor.
 - **Proiectarea demersurilor** se recomandă a realiza din perspectiva lecției modelul de structurare a activităților instructiv-educative:
- **Modelul ERRE** Evocarea-Realizarea sensului-Reflecție-Extensia
 - **Modelul de structurare a lecției OSIOS** (Orientarea, Scanarea, Interpretări proprii, Organizarea, Schematizarea)
 - **Proiectarea lecției A-B-C** (A-Orientarea, B-Achiziții, C-Aplicație și transfer)
 - **Modelul de structurare a lecției „Știu-Vreau să știu-Am învățat”**
 - **Modelul celor 5 D** (Descifrarea, Definirea problemei, Dezvoltarea problemei, Delegarea sarcinii, Design-ul problemei)

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea reprezintă o componentă esențială a procesului de predare-învățare. Programa curriculumului modular impune abordarea unor idei noi ale evaluării în procesul de educație. Fiind o secvență obligatorie pentru măsurarea și aprecierea unităților de competențe, evaluarea propune deplasarea accentului de la evaluarea rezultatelor finale ale învățării, la procesul de învățare. Principiul de bază al evaluării autentice îl constituie conceptul de educație centrală pe subiect (elev) și autenticitatea demersului.

În procesul evaluării vor fi încurajate demersurile formative, astfel extensia conceptului de evaluare de la *clasic* spre *constructiv* va oscila între următoarele experimentări-tipuri de evaluare:

- *Evaluarea dirijată de învățător*, formulată motivat ca anumite sarcini în fața elevilor, cu descriptori clari, criterii de care vor ține cont elevii și care nu vor permite interpretări libere, opace.
- *Autoevaluarea* - un instrument veridic de centrare pe elev, pe posibilitatea participării la propriile performanțe.

- *Evaluarea reciprocă*, este o condiție optimă a dezvoltării, asigurându-se socializarea grupului de elevi, coparticiparea în formarea semenilor, precum intensificarea convingerilor proprii.

În cadrul proiectelor de grup, aprecierea rezultatelor colegilor va instrui miza unei activități ulterioară eficientă, sau demersul formativ este pe deplin asigurat.

În dependență de funcțiile evaluării ,cadrele didactice vor utiliza: *evaluarea inițială* cu funcție diagnostică și funcție prognostică; *evaluarea formativă* - funcție de constatare a rezultatelor și de sprijinire continuă a elevilor, funcție de feed-back, funcție de corectare și verificare a rezultatelor, funcție de clasificare, funcție de comunicare a rezultatelor, funcție de certificare a nivelului de cunoștințe și abilități, funcție de selecție, funcție de orientare școlară și profesională.

Nr. crt.	Produsele pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Proiect elaborat	- Validitatea proiectului-gradul în care acesta acoperă unitar și coerent,logic și argumentat tema propusă. - Completitudinea proiectului-felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei,competențele și abilitățile de ordinteoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutul științific. - Elaborarea și structura proiectului-acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. - Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului,bogăția și varietatea surselor de informare,relevanța și actualitatea acestora,semnificația datelor colectate s.a. - Creativitatea-gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
2.	Referat	- Coresponderea referatului temei. - Profundimea și completitudinea dezvoltării temei. - Adecvarea la conținutul surselor primare. - Coerența și logica expunerii. - Utilizarea dovezilor din sursele consultate. - Gradul de originalitate și de noutate. - Nivelul de erudiție. - Modul de structurare a lucrării. - Justificarea ipotezei legate de tema referatului. - Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
3.	Rezumat oral	- Expune tematica lucrării în cauză. - Utilizarea formulării proprii,fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. - Expunerea orală este concisă și structurată logic. - Folosește un limbaj bogat,adecvat tematicii lucrării în cauză. - Respectarea coeficientului de reducere a textului:1/3 din textul inițial.
4.	Rezumat scris	- Expune tematica lucrării în cauză. - Utilizează formulării proprii,fără a distorsiona mesajul

		lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evident, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat corect, lizibil, plasarea clară în pagină.
5.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referințe la programe • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigurozitatea problemelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora.

		• Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
--	--	--

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințele față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de clasă Proiector Suport de curs Caiete Tablă.
Pentru orele practice	Materiale didactice Conexiune Internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa
1.	Cristea S., „Dicționar de pedagogie”, București, Litera Internațional, 2000	Biblioteca colegiului
2.	Cojocaru V., Socoliuc N. Fundamente pentru o știință a educației copiilor de vârstă preșcolară. Editura: Cartea Moldovei, Chișinău, 2005	Catedra Psihopedagogie și asistență socială
3.	Stupacenco L., Saulea X. Pedagogia vol. I. Presa universitară bălțeană, Bălți 2008	Catedra Psihopedagogie și asistență socială
4.	Jinga I., Istrate E. Manual de pedagogie București: BIC ALL, 2006	Biblioteca colegiului
5.	Pălărie V. Pedagogie. Manual pentru colegiile pedagogice. Univers Pedagogic 2007.	Biblioteca colegiului
6.	Voiculescu E., „Pedagogia preșcolară”, Editura Aramis, 2003	Biblioteca colegiului
7.	N. Silistraru, Note de curs la pedagogie. Chișinău 2002	Catedra Psihopedagogie și asistență socială
8.	www.activitaticopii.ro www.parinti.ro www.didactic.ro www.prescolar.md www.edu.md	Surse online
9.	Curriculum pentru educație timpurie, Aprobare la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1699 din 15 noiembrie 2018).	Biblioteca Colegiului
10.	Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani. (variantă revăzută/ dezvoltată). Chișinău, 2018	Biblioteca Colegiului